

Offentliggjort d. 20. april 2013

Lock-out, børnepasning og skat ©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

På Skat's hjemmeside har Skat givet en højaktuel orientering om de skattemæssige konsekvenser ved ekstraordinær børnepasning på grund af lock-out. Arbejdsgiverens betaling af børnepasningsudgifter er problematisk.

Konflikten mellem KL og Danmarks Lærerforening trækker stadig hårdere veksler på forældrene til de mange børn, hvor der er behov for pasning i dagtimerne. Konflikten var forudset, og mange steder er der etableret fælles pasningsordninger for større eller mindre grupper af børn. I nogle tilfælde har arbejdsgivere velvilligt stillet faciliteter og pasning til rådighed. Andre pasningsordninger er etableret i privat regi på forskellige vilkår, men i mange tilfælde således, at forældre på skift passer flere børn. Atter andre forældre har været heldige at kunne trække på familie og venner, og herunder måske særligt bedsteforældre.

Allerede kort tid efter konflikten udbrød stod det klart, at særligt pasningsordninger i arbejdsgiverregi kunne være forbundet med skattemæssige konsekvenser for de forældre, der tog mod pasningstilbud.

SKAT har nu offentliggjort nogle kortfattede retningslinier om de skattemæssige forhold ved arbejdsgiverbetalte pasningsordninger.

Pasningsordninger i arbejdsgiverregi

Udgifter til børnepasning er i skatteretlig sammenhæng en privatudgift på linie med andre udgifter til forbrug, eksempelvis udgifter til ejerbolig, mad, ferierejser m.v. Dette

Offentliggjort d. 20. april 2013

gælder, selv om udgifter til børnepasning for mange forældres vedkommende afholdes med det ene formål at passe et arbejde - og derved erhverve en skattepligtig indkomst.

Den skatteretlige vurdering af børnepasningsudgifter som privatudgifter medfører for det første, at forældre som udgangspunkt ikke kan fratække udgifter til børnepasning ved indkomstopgørelsen. Dette blev udtrykkeligt fastslået ved en dom fra Østre Landsret fra 1984.

Vælger arbejdsgiveren at betale udgifterne til pasning af medarbejdernes børn, er der tale om et skattepligtigt personalegode for medarbejderen. Det gælder som udgangspunkt, hvad enten arbejdsgiveren betaler eller refunderer medarbejderen hans udgifter til børnepasning, eller om arbejdsgiveren driver en pasningsordning og betaler udgifterne hertil. Det er ligeledes uden betydning, om børnepasningen foregår i medarbejderens hjem eller på arbejdspladsen.

Det er dog ikke altid, at en konkret pasningsordning umiddelbart kan indpasses i de skatteretlige grundregler for beskatning af børnepasningsordninger.

3 pasningsmodeller

I Skats højaktuelle retningslinier om børnepasning i forbindelse med den nuværende lockout har Skat omtalt 3 forskellige pasningsmodeller og de skattemæssige konsekvenser heraf:

Har medarbejderen aftalt med arbejdsgiveren, at medarbejderen kan tage sit barn med på arbejde, og at medarbejderen selv skal holde opsyn med barnet, har ”pasningsordningen” ingen skattemæssige konsekvenser for medarbejderen.

Det samme gælder, hvis flere medarbejdere efter aftale med arbejdsgiveren hver især har børn med på arbejdet, og medarbejderne indbyrdes har aftalt selv at holde opsyn med børnene i et eksisterende lokale på virksomheden. Heller ikke i denne situation vil der altså blive tale om beskatning af medarbejderen.

Offentliggjort d. 20. april 2013

Efter Skats retningslinier skal der derimod ske beskatning, *hvis arbejdsgiveren stiller et pasningstilbud til rådighed og har udgifter til leje af lokale, har udgifter til en eller flere medarbejdere, som alene har til opgave at holde opsyn med børnene, eller virksomheden har andre pasningsrelaterede udgifter.* I en sådan situation skal pasningsordningen efter Skats opfattelse anses som et personalegode for de medarbejdere, der benytter tilbuddet, og som udløser beskatning hos medarbejderen.

Beskatningsgrundlaget

Er situationen den, at arbejdsgiveren har stillet et pasningstilbud til rådighed, som udløser beskatning af medarbejderen, er næste spørgsmål opgørelsen af det beløb, som medarbejderen nærmere skal beskattes af, dvs. beskatningsgrundlaget.

Skats ny retningslinier om børnepasning og lockout omtaler ikke direkte, *hvad* medarbejderen skal beskattes af.

I *Skats generelle vejledning* på skatteområdet sondres der ved værdiansættelsen mellem to forskellige situationer:

Betaler arbejdsgiveren medarbejderens udgifter til børnepasning, eller refunderer arbejdsgiveren sådanne udgifter, skal medarbejderen beskattes af denne *betaling*.

Er sagen derimod den, at arbejdsgiveren driver en pasningsordning og på den måde i realiteten betaler medarbejdernes udgifter til børnepasning, skal medarbejderne efter Skat's generelle vejledning beskattes af den *besparelse*, som medarbejderne opnår ved at benytte arbejdsgiverens pasningstilbud. Skats vejledning drejer sig konkret om pasningstilbud i form af vuggestue eller børnehave, men denne praksis må formentlig tillige gælde for pasningstilbud i forbindelse med den nuværende lockout.

Vejledningen indeholder imidlertid ikke nærmere regler om, hvordan medarbejdernes besparelse skal opgøres. Og man kan nok rejse spørgsmålet om, hvordan forældres normale besparelse skal opgøres, når der er tale om pasning i den tid, hvor barnet ellers ville have været i skole. Den besparelse, der skal beskattes, er formentlig den omkost-

Offentliggjort d. 20. april 2013

ning, som forældrene ville have haft, hvis barnet skulle passes af én eller anden person eller institution. I hvert fald er der ikke nogen besparelse i forhold til den situation, hvor barnet blot havde fortsat sin skolegang.

Private pasningsordninger

Private pasningsordninger er uomtalt i skattevæsenets retningslinier.

Pasningsløsninger på privat basis favner da også et meget vidt spektrum af pasningsordninger, og der foreligger ikke klar praksis for den skattemæssige behandling af de mange forskellige modeller for pasning.

Selve den omstændighed, at skattemyndighedernes praksis på området er beskeden, tyder dog på, at skattevæsenet på dette område har valgt en forsigtig beskatningsprofil, og videre, at området måske ikke har haft den allerstørste bevågenhed hos skattevæsenet.

Der er i dag fastsat udtrykkelige regler om skattefrihed for begge parter, hvor børnepasning er udtryk for en vennetjeneste, dvs. at der er tale om sædvanlige ydelser, der udføres som et udslag af almindelig hjælpsomhed, gavmildhed eller socialt engagement inden for privatsfæren.

Hvis bedsteforældre, venner eller naboer på frivillighedens basis kommer en familie til undsætning under den ekstraordinære lockout, vil denne hjælp som udgangspunkt være skattefri for den pågældende familie.

Knap så klar er beskatningsforholdene for tilfælde, hvor forældre på skift passer børn fra lokalområdet i fælles- og forsamlingshuse, idrætsklubber mv.

Skattefriheden efter reglerne om vennetjenester er bl.a. betinget af, at ydelserne, her børnepasningen, ikke indgår i en ”organiseret byttehandel” eller består i ”forud aftalt udveksling af ydelser” mellem flere forældre. Og pasning af børnene på skift er i denne sammenhæng en ”organiseret byttehandel”, der består i på ”forhånd aftalt udveksling af ydelser” i form af pasning af børnene på skift.

Offentliggjort d. 20. april 2013

Selv om børnepasningsordninger, hvor en række forældre på skift passer flere børn, kan betegnes som en forud aftalt udveksling af ydelser, er det dog formentlig tvivlsomt, om en sådan ordning i den foreliggende ekstraordinære situation vil udløse beskatning.

Selv hvor udvekslingen af ydelser mellem forældre i form af børnepasning har været mere konsekvent, kan der nemlig peges på tilfælde, hvor skattevæsenet har været tilbageholdende med at gribe til beskatning. Eksempelvis har skattevæsenet således gennem mange år haft en meget lempelig praksis for de såkaldte puljepasningsordninger, hvor forældre påtager sig en forpligtelse til at arbejde et vist antal dage om året i en daginstitution. Her er skattevæsenets praksis nemlig således, at hvis forældre gratis udfører arbejde i en puljepasningsordning, skal der som udgangspunkt ses bort fra den økonomiske fordel, der kan opnås ved, at et barn er tilmeldt ordningen.

Særligt for pensionister

Særligt for pensionister, der lejlighedsvist supplerer pensionen med honorar fra børnepasning, kan der grund til at være opmærksom på, at løn fra privatpersoner for arbejde udført i hvervgiverens hjem er skattefrit for så vidt angår de første 10.000 kr. fra og med 2013.

Hjemmeserviceordningen

Efter hjemmeserviceordningen, der gjaldt frem til ultimo 2012, havde skatteydere fradragret for bl.a. udgifter til børnepasning i hjemmet, der var udført af en momsregistreret virksomhed eller personer, der ved indkomstårets udløb var fyldt 18 år og var fuldt skattepligtig til Danmark.

Reglerne ophørte med udgangen af 2012. Om ordningen vil blive forlænget og om aktuelle udgifter til børnepasning i givet fald vil være omfattet af en sådan ny ordning, kan kun tiden vise.

— O —